

**Oświadczenie złożone
przez senatora Edmunda Wittbrodta
na 72. posiedzeniu Senatu
w dniu 17 marca 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej Katarzyny Hall

Obeccnie trwają prace resortowe nad zmianami dotyczącymi funkcjonowania szkolnictwa specjalnego, w tym młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Dotarły do mnie głosy ze strony tego środowiska, które zwraca uwagę na kilka spraw.

W założeniach MEN znajduje się propozycja przekazania samorządom województw poszerzonych zadań własnych wynikających z obowiązku prowadzenia centrum informacji edukacyjno-zawodowej. Chodzi o działania dotyczące szkolnictwa specjalnego związane z gromadzeniem i udostępnianiem danych o ofercie edukacyjnej regionu, kierowania dzieci i młodzieży do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, zbierania i udostępniania wszystkim zainteresowanym z całego regionu szczegółowych informacji dotyczących oferty i potencjału ośrodków specjalnych, analizowania, na ile specjalistyczna oferta edukacyjna odpowiada potrzebom regionu i proponowania rekomendacji dla marszałka województwa o ewentualnym inspirowaniu i wspieraniu zmian sieci kształcenia zawodowego, ustawicznego, specjalnego oraz w sieci centrów rozwoju edukacji.

Prowadzenie przez instytucję podległą samorządowi województwa badań i analiz dotyczących również wysokospecjalistycznych działań socjoterapeutycznych i resocjalizacyjno-rewalidacyjnych realizowanych na terenie województw przyczynić się może zapewne do uzupełnienia wiedzy na temat niepożądanych zjawisk społecznych. Jednakże w chwili obecnej trudno powiedzieć, jakie miałyby być praktyczne konsekwencje wymienionych działań. Zapis o ewentualnym inspirowaniu i wspieraniu zmian zdaje się być jedynie sformułowaniem deklaratywnym. W obecnym stanie prawnym, wynikającym głównie z zapisów ustawy o systemie oświaty, samorząd województwa nie ma możliwości wpływu na decyzje innych samorządów (różnych szczebli), dotyczące powoływania oraz prowadzenia szkół i innych placówek edukacyjnych.

Ponadto zwrócono mi uwagę na inne szczegółowe zapisy dotyczące młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, w tym np. na kwestię kierowania tam podopiecznych. Przedstawiciele środowiska uważają, że przekazanie samorządowi województwa częściowych uprawnień związanych z funkcjonowaniem młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, a mianowicie dotyczących tylko kierowania, jest niezasadne. W obecnej sytuacji, przy już istniejącym systemie teleinformatycznym, byłby to, ich zdaniem, zabieg czysto techniczny, niemający większego wpływu na jakość funkcjonowania systemu. Za bardziej celowe przedstawiciele tego środowiska uznają powierzenie dotychczas funkcjonującemu Centralnemu Systemowi Kierowania Nieletnich przy ORE dodatkowych zadań mających na celu stałe monitorowanie systemu placówek resocjalizacyjnych resortu edukacji i inspirowanie przy udziale MEN działań dotyczących tego systemu.

Propozycje działań mających na celu podniesienie efektywności funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych wypracowane zostały przez przedstawicieli środowiska pracowników placówek resocjalizacyjnych i innych instytucji w ramach funkcjonującego od kilku lat przy MEN zespołu ekspertów. Wdrożenie rekomendacji tego zespołu, dotyczących np. akredytacji placówek, dokumentacji wychowanków czy też możliwości kontynuowania nauki mogłoby przyczynić się w sposób istotny do usprawnienia systemu.

Przekazuję Pani Minister te uwagi, prosząc jednocześnie o informację, czy uwzględnienie zgłaszanych uwag może wpłynąć na poprawę funkcjonowania systemu.

Edmund Wittbrodt